

La crisi i qui la va parir

Càndid Torracollons

Senyor director, ja no sé a qui he d'adreçar-me que em vulgui escoltar. M'han dit que vostès són gent solidaria i donen veu al poble perquè pugui expressar-se lliurement. Si m'ho permet, doncs, aniré al gra. I espero no avorrir-los amb les meves coses, però si no trec tot el que duc al pap m'agafarà un treball. Miri, un servidor, un paleta a sou, fascinat pel bum de la totxana i els anys de creixement econòmic sense aturador, vaig decidir plantar-me com a autònom del ram de la construcció. En un principi tot fou cullera fesol: les constructores grans se'm rifaven per subcontractar-me; els bancs, gairebé no calia ni obrir la boca i et donaven la pòlissa de crèdit o et feien el préstec a ulls clucs. Els proveïdors, per no perdre la venda, t'aplaçaven el pagament de les factures tant com calgués. Ja dic, durant tres o quatre anys, no em podia acabar la feina. La cosa rutllava. Meravel·lós. I com que rutllava, vaig pensar que havia arribat l'hora de millorar la meva situació personal i familiar. Així, doncs, em vaig comprar un xalet en una zona residencial. No cal dir, mitjançant la inevitable hipoteca a 35 anys. Les mars hi batien. Els números eren clars com el conte de la lletera: si la feina no fallava i els clients complien amb els seus pagaments (i res feia pensar el contrari, perquè, de crisi, segons el govern, res de res), jo no tindria cap problema per pagar treballadors i proveïdors, ni per amortitzar els crèdits i la hipoteca.

Però, tot d'un plegat, la fotuda crisi filla de l'especulació immobiliària i la corrupció financera se m'abraonà damunt. No vaig ser a temps d'encomanar-me a Déu ni a Santa Maria. Fins a la vigília de destapar-se el pastís tòxic, els nostres governants insistien a negar-la. L'habilitat d'alguns polítics per mentir i vendre'ns fum (verbigràcia, Zapatero) és prodigiosa. A mi, la crisi m'ha fet un home: com que els clients, d'un dia per l'altre, em deixaren de pagar, jo vaig haver de fer el mateix i presentar concurs de creditors (suspensió de pagaments) i prescindir de la plantilla. I puix que també vaig deixar de complir amb la caixa que m'havia fet la hipoteca, m'embargà el xalet. Aquesta crisi, a més de les tragèdies personals, com la meva, també n'està comportat moltes de col·lectives: acomiadaments massius, tancaments d'empreses amb raó o sense, entitats financeres que han fet fonedissos els estalvis que els havien confiat els ciutadans, amenaces de retallada de l'estat del benestar, com les del governador del *Banco de España*. És clar, com que ell, escarxofat a la poltrona i amb el sou que li paguem entre tots, no té cap problema de jubilació, ni d'atur, ni d'hipoteques, ni de res... Quina diferència amb aquells ciutadans que de sobte ho han perdut tot. Per no parlar a nivell domèstic: Riudoms s'ha quedat sense el manà de les llicències d'obres i dels impostos relacionats amb l'activitat constructiva cosa que ha comportat una important

retallada d'ingressos a les arques municipals. Això té múltiples conseqüències. Per exemple, el macrocasal municipal i, sembla ser que, la piscina coberta han anat a parar a can Pístraus. Dos projectes que, tot sigui dit de passada, eren dues joies de la corona (o del programa electoral) convergent amb què es presentà i guanyà de carrer a les passades municipals. Sort que en aquest país de pandereta els programes electorals no obliguen a res. La mala puta de la crisi amb perdó, fins a cert punt, de l'expressió si té res de positiu és que ha fet que alguns crèduls com jo haguem obert els ulls davant d'una realitat que no era la que ens havien venut: el sistema és imperfecte (com tots). De sobte, les entranyes del capitalisme salvatge s'han obert impúdicament, bo i mostrant-nos l'espectacle de com els adalils furibunds de l'ultraliberalisme econòmic, per a salvar el cul, s'han hagut d'empassar el galàpet de les receptes econòmiques comunistes (nacionalització encoberta de la banca, intervenció de l'estat en l'economia, etcètera). Ah, i cap d'ells s'ha fet l'harakiri, més aviat s'hi han posat bé.

En una paraula: aquest dalta-baix posa de manifest que el capitalisme salvatge de la globalització és un autèntic putiferi. I això que diuen que és el millor dels sistemes econòmics! El paradigma —sostenen alguns— de la llibertat. I penar que jo m'ho havia empassat. Si n'arribo a ser, de torracollons! Sant Obama, vine i arregla-ho! »